

Namatek
True Education

Risk Management

www.namatek.com

چگونگی مدیریت ریسک

فهرست مطالب

۱. علت پیدایش مدیریت ریسک
۲. مدیریت ریسک چیست؟ (Risk Managment)
۳. مدیریت ریسک اقتصادی و ایمنی
۴. مراحل مدیریت ریسک (Risk management in HSE)

مواجهه با مخاطرات در محیط اطراف، از بدو پیدایش تمدن بشریت همراه همیشگی انسان بوده است به همین جهت انسان به سمت مدیریت ریسک پیش رفته است. احتمالاً برای شما هم نحوه انجام این کار و پایه های اصولی آن جالب است. در این مقاله سعی داریم با این مفهوم به خوبی آشنا شویم. همراه ما باشید.

علت پیدایش مدیریت ریسک

خطراتی برآمده از دل طبیعت، نظیر روبرو شدن با حمله حیوانات وحشی و یا حتی درگیری با دیگر انسان ها که همواره تهدیدی برای امنیت بشر محسوب می شد. وجود این ریسک و خطرات بود که انسان را به سمت یافتن راهکاری برای پیش بینی و مقابله با خطرات احتمالی هدایت کرد. راهکارهایی مانند ساخت سرپناه جهت محافظت در برابر تهدیدات که البته خود نیز به دلیل ساخت ضعیف، تبدیل به مخاطره و ریسکی جدید در زندگی بشر شد.

چرخه ای که تا به امروز همچنان ادامه داشته و با پیدایش هر راه مقابله با ریسک های گوناگون، خطرات جدیدی به این چرخه افزوده شده است. اما مقابله با این خطرات و کاهش ریسک در جهت حفظ ایمنی در جامعه امروز، گاه با تلاش جمعی و توسط دولت صورت می گیرد و گاه این روش های مقابله، در حوزه مسئولیت تک تک افراد جامعه قرار دارد.

اما با در نظر گرفتن طیف وسیعی از مخاطراتی که افراد و همچنین مشاغل با آن روبرو هستند و البته شیوه های متنوع مقابله، نیاز به یک روش سیستماتیک همانند "مدیریت ریسک" در جوامع احساس می شود. در همین راستا در این مبحث ضمن تعریف مدیریت ریسک و شناخت آن در حوزه اقتصاد و ایمنی، به دنبال جوابی برای روش های مقابله با ریسک و همچنین مراحل تحقق آن خواهیم بود.

مدیریت ریسک چیست؟ (Risk Management)

مدیریت ریسک را به طور کلی می توان فرآیندی با هدف کاهش میزان اثرات مضر در یک فعالیت نامید. روشی سیستماتیک که متشکل از چهار مرحله می باشد:

۱. شناسایی ریسک هایی که احتمال بروز آن وجود دارد

۲. ارزیابی خطرات و ریسک ها

۳. پایش

۴. کاهش میزان تأثیر ریسک

در حقیقت یک برنامه مدیریت ریسک با استراتژی های صحیح، با کاهش ادعای خسارت و حق بیمه، می تواند مشکلاتی را که علاوه بر استرس زا بودن، هزینه هایی را نیز در برداشته به حداقل ممکن برساند.

مدیریت ریسک اقتصادی و ایمنی

توسعه روز افزون صنایع و پیشرفت تکنولوژی و به تبع آن استفاده از انواع ماشین آلات، مقدمه ای برای بروز حوادث گوناگون در محیط های کاری شد. به همین دلیل امروزه با استفاده از شیوه های متفاوت شناسایی خطرات موجود و ارزیابی میزان ریسک، این امکان وجود دارد که پیش از بروز حادثه و اتفاق، با تشخیص نقاط مخاطره آمیز در راستای پیشگیری از آن عمل نمود.

در اینجا است که مدیریت ریسک به عنوان یک شیوه نظام مند جهت تعیین اولویت ریسک های موجود و یافتن راهکاری برای کاهش ریسک وارد عمل می شود. همانطور که می دانید، انجام فعالیت های مختلف در صنایع مستلزم وجود فاکتورهایی است که سهل انگاری در آن می تواند نتایج نامطلوبی همچون آسیب به کارکنان، کالای تولیدی، خدمات ارائه شده و یا حتی محیط زیست در بر داشته باشد.

لذا مدیریت و کنترل خطرات احتمالی و آشنایی با شیوه های ارزیابی آن بسیار حیاتی است تا محیطی ایمن در کلیه واحدهای صنعتی به وجود بیاید. اما آن چه که در ادامه قصد بررسی آن را داریم، شرحی مختصر از مراحل برنامه مدیریت ریسک و ارزیابی مخاطرات موجود در محیط های کاری است. پس با ادامه مطلب همراه ما باشید.

مراحل مدیریت ریسک (Risk management in HSE)

بر اساس استانداردهای (HSE) که مخفف عبارت (Health, Safety, Environment) به معنای بهداشت کار، ایمنی کار و محیط زیست می باشد، یک برنامه مدیریت ریسک در پنج مرحله تعریف می شود که در ادامه به شرح مختصری از این مراحل خواهیم پرداخت.

شناسایی زمینه ریسک

در این بخش به عنوان مرحله اول، ابتدا شناسایی و شرایط بروز ریسک در محل های مختلف صورت می گیرد.

شناسایی ریسک

(Identify all loss exposure)

پس از شناسایی زمینه ریسک، نوبت به مرحله توصیف و شناسایی ریسک می رسد. در این فاز با توصیف ریسک هایی که بر دسترسی به اهداف در کسب و کارهای گوناگون تأثیرگذار است به سؤالاتی از این قبیل پاسخ داده می شود:

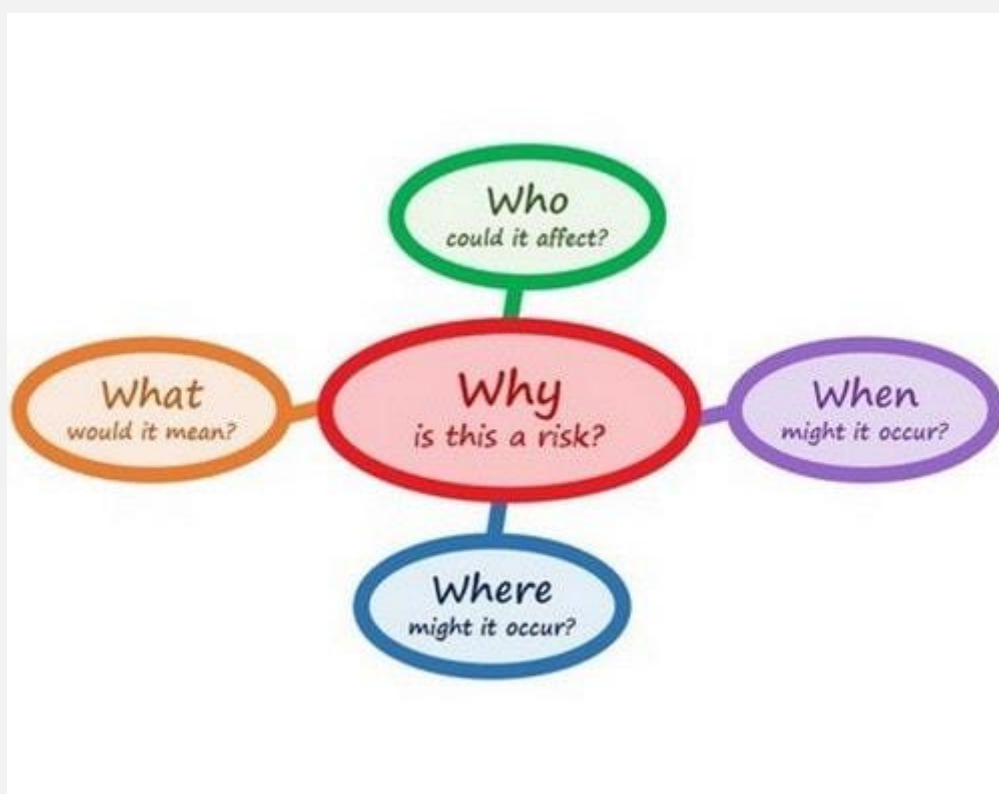
۱. اتفاقاتی که در نتیجه بروز آن ایمنی افراد به مخاطره می افتد

۲. چگونگی و علت بروز این اتفاقات

۳. اتفاقاتی که در صورت تحقق ریسک رخ خواهد داد

در این مرحله باید با بررسی وظایف و همچنین بخش های مختلف عملکرد و فعالیت خود، امکان بروز اتفاق برای هر کارکرد را تشخیص دهید. سپس با بررسی گزارشات تهیه شده در گذشته، اشتباهاتی که در قبل رخ داده را شناسایی کنید و در آخر تحلیلی بر فرآیندها، بمنظور شناسایی نقاط بحرانی داشته باشید.

ارزیابی ریسک (evaluate The Risk)

در مرحله ارزیابی ریسک به عنوان یکی از مراحل مدیریت ریسک، احتمالات ناشی از هر خطر و نتایج حاصل از آن با استفاده از معیارهای مشخص سنجش، مورد تحلیل قرار می گیرد. در این بخش، روش های کنترل هر

ریسک مورد توجه قرار گرفته و با در نظر گرفتن این روش ها، راهکار مناسب جهت کنترل ریسک بررسی می شود. سپس با مشخص کردن میزان تناسب و یا عدم تناسب این کنترل ها، اثر بخشی آن در جلوگیری از بروز ریسک و کاهش میزان اثرات حاصل از آن برآورد می شود.

استراتژی های ریسک (Develop a Plan)

استراتژی های ریسک شامل انتخاب بهترین راه برخورد و مقابله با ریسک است که عموماً به یکی از پنج روش زیر صورت می گیرد:

۱. توقف انجام فعالیتی که باعث بروز ریسک است و یا به عبارتی حذف ریسک بمنظور حفظ ایمنی

۲. پذیرفتن اثر منفی حاصل از ریسک در جایی که با وجود اقدامات پیشگیرانه در جهت کاهش اثر ریسک امکان حذف آن به طور کامل نباشد

۳. کم کردن میزان احتمال بروز ریسک و خطر، با هدف کاهش نتایج منفی حاصل از آن، با استفاده از روش های مراقبتی در راستای پیشگیری از خطر، مدیریت کیفیت و همچنین ایجاد تغییر در سیستم کسب و کار

۴. کنترل نمودن و یا کم کردن نتایجی که در اثر ریسک به وجود آمده است با استفاده از برنامه ریزی برای نتایج احتمالی

۵. منتقل نمودن ریسک به شکل کلی و یا جزئی با استفاده از انتقال مسئولیت به دیگری و یا سهم نمودن ریسک با سرمایه گذاری بصورت اشتراکی

پایش سیستم (Monitor the system)

مدیریت ریسک فرآیندی است که نیاز دارد حتی در صورت وجود کنترل های مناسب، بصورت مستمر بروز رسانی شود. به این معنا که در طی فعالیت، بروز هرگونه تغییر که بر جوانب شناسایی شده ریسک مؤثر است، به طور پیاپی تحت بازبینی های دقیق و منظم قرار بگیرد. همچنین میزان اثرگذاری استراتژی تعیین شده جهت پیشگیری از ریسک نیز مجدداً ارزیابی شود.

مدیریت ریسک به عنوان روشی سیستماتیک، نقشی حیاتی در بهبود ایمنی صنایع با کاهش میزان خطرات احتمالی و کنترل ریسک های موجود دارد. همچنین از آن جا که شناخت خطرات، چالشی مهم در تجارت امروز به شمار می رود، این برنامه نظام مند می تواند با ممانعت از بروز مخاطرات گوناگون، ضمن افزایش شانس موفقیت در پروژه ها، عاملی تاثیرگذار در روند بهره وری کسب و کار و تجارت باشد.